

Burja! Ta je napravila tudi po Krasu velikansko škodo, zlasti na trtah. Polomila je zarod in mladike.

Čuje se, da bo komisija škodo preiskovala in ubogim ljudem kaj odobila na davkih. Prav bi bilo!

Dostojnosti želimo. V nekem kraju na Goriškem blizu mesta Idrije na Kranjskem je bila sv. Petra in Pavla dan slovesna procesija z Najsvetejšim. Vse ljudstvo se je vedlo vspešno, le obnašanje dveh c. kr. orožnikov je bilo zelo čudno. Vsi so se spotikali nad njima. Niti najmanjšega spoštovanja nista kazala do Najsvetejšega. Mirno sta sedela, odkrita menda le zato, ker jima je bilo vroče — ko je šla procesija mimo, sedela mej evangelijem, sedela tudi mej blagoslovom, dasi sta bila le par korakov oddaljena od Najsvetejšega. Bog ve, v kaki šoli sta se ta dva učila omike? Dobro bi bilo, da bi slavna c. kr. okrajna glavarstva opozarjala take može, naj pazijo, da ne bodo ljudstva duševno kvarili, kadar prihajajo k njemu, da ga telesno varujejo.

Utonil je dne 2. julija častniški sluga, 22 letni vojak Filip Kramar, ko se je po dolgem potu in hudi vročini preveč razgret šel kopat v Idrijo.

Velika nevarnost pretila je goriškim slovenskim kolesarjem ob zadnjem izletu v Sežano na slavnost Ljubljane. Nek voznik — Kraševac — se jim blizu Dutovelj ni hotel ogniti in malo je manjkalo, da niso padli v globek jarek poleg ceste. Bodimo vljudni.

Trst-Istra.

Tržaški finančni ravnatelj dr. Schuster-Bonnots je na lastno prošnjo stopil v pokoj. Čudno je pač, da 41 leten mož, ki je dosegel že tako visoko stopinjo, gre v pokoj. Vsa zadeva je baje čezela z neko bogato tržaško osebo. Hotela se je ta oseba znebiti poštenega, vestnega uradnika. Vse kaže na to. Mi le obžalujemo, da je za tako daleč prišlo.

Bratovščina sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu je prevzela cerkveno slovensko petje pri sv. Antonu novem.

Pri sv. Ivanu v Trstu se snuje bratovščina pod zaščito sv. Cirila in Metoda. Bratovščini je namen: čuvati narodne pravice tudi v cerkvi.

Potres v Dalmaciji. Dne 2. t. m. se je hudo potreslo v Sinju in okolici. Potres je napravil hudo škodo. Do 10.000 ljudi je ostalo brez strehe. Porušena so vsa šolska poslopja; cerkve in župnišča so zelo poškodovana, nebroj kmečkih hiš je žrtva te nesreče. Po glavnem sunku pomnil se je potres 42 krat. 4 ljudje so prišli ob življenje, okolo 30 jih je težko ranjenih, lahko ranjenih pa 70. Beda in strah je grozovit.

Izkaz dohodkov, stroškov in premoženja „Dijaške kuhinje“ v Trstu za šolsko leto 1897-98. *Dohodki:* Koncem lanskega šolskega leta ostalih in v Tržaški posojilnici in hranilnici naloženih 155 gl., obresti 4 gl., 86 nč., darovi, ki smo jih objavili 13. januarja (glej Primorski list št. 3) znašajo 211 gl. in 30 nč. Za tem so še darovali: blg. g. profesor Jesenko za drugi semester 10 gl., vlč. Msgr. Karol Fabris 10 gl., vlč. Msgr. Jurij Tan 10 gl., blg. g. Kristijan Dejak 10 gl., blg. g. Miha Truden 18 gl., blg. g. Ivan Maukoč 10 gl., blg. g. Matvej Trnovac c. kr. višjega sodišča svetnik 5 gl., vlč. g. župnik M. Markič 5 gl., vlč. g. Eduard Legat 3 gl., č. g. Andrej Furlan 2 gl., blg. g. Josip Štoka 1 gl. — Skupni dohodki: 456 gl. 86 nč.

Troški: Za hrano se je plačalo vsega: 315 gl. 38 nč., dijakom za šolske knjige 15 gl. 90 nč., Germeku iz V razreda, Sklembu, Končniku in Koflerju iz I. razreda za šolnino 41 gl.; za obleko ali za druge potrebščine so prijeli: pokojni Rupena iz VIII. razreda 10 gl., Sosič iz IV. r. 5 gl., Hušo iz IV. r. 13 gl., Pertot iz III. r. 10 gl., Verž iz II. r. 10 gl., Kocbek iz I. r. 10 gl., Kramar, Kofler in Visintin iz I. r. skupaj 15 gl., in Ferluga iz II. r. 3 gl., nagrade za poučevanje sošolca. — Skupni troški: 448 gl. 28 nč. — Izkaz premoženja: 8 gl. 58 nč.

Vsem p. n. dobrotnikom izraža se najtoplejša zahvala, istotako slavnemu odboru „Slovanske Čitalnice“, ki je tudi leto dijakom odkazal prostor za obe dovanje in učenje.

V Trstu 7. Julija 1898.

J. Wardo.

Cerkvena glasba.

Missa in honorem st. Aloysii Gonzagae, Patronis juventutis studiosae una cum Introitu, Graduali, Offertorio, Com-

munione et Responsoris ad IV voces pares. Auctore Antonio Foerster. Op. 67. Labacii 1898. Sumptibus auctoris. Typis E. et C. Pr. 50 kr., 5 ex. à 40 hr.

Ta izborna maša je zelo vredno delo cerkvene glasbe novejšee dobe. Poslušalca vpelje v pravo pobožnost in sveto gorečnost, ker razvija bogastvo vzvišenih harmonij in srca pretresujočih cerkvenih, na koralu slonečih melodij. Vidi se, da se je g. skladatelj uglobil v besedilo in mu dal blag glasbeni značaj, kakoršnega dati je zmožna njegova neomejena fantazija podpirana po izvrstni šoli. G. Foerster je naš glasbeni ljubljeneec in tak ostal bo tudi v vseh glasbenih, pravo cerkveno glasbo goječih krogih v bodočnosti. Njegova glasba se odlikuje po svežih in krepkih melodijah, harmoniji, glasbenih oblikah in ritmih; je gladko tekoča in ne prizadeva v glasovstavi nikakih težkoč. V omenjeni maši pa je še izpeljava glasov melodiozna in kjer se nahajajo imitacije, so te tako naravne in tekoče, da pevci komaj opazijo polifoninski tok — čuti je kakor bi padale harmonije iz nebes. Vkljub omejenosti, katera stavi skladatelju zavoljo ozkega obzorja glasov mnogo zaprek (moški zbor), je ta maša krepka, veličastna, zvočna pa strogo cerkvena. Sezite moški zbori po njej!

Fajgelj.

„Hovder, hovder, hovder“,

ali šaljiva slovnica.
(Dalje; sp. A. M.)

Starorimsko basnoslovje pripoveduje o treh sestrah, Gorgonovih hčerkah, ktere so imele tako čudno moč, da je okamnelo vse, kar so pogledale. Najlepša med njimi je bila Meduza. Ko je bila pa enkrat tempelj boginje Minerve oskrunila, kaznila jo je Minerva s tem, da je nje lepe lasé spremenila v kače. Perzej je bil tako pogumen, da ji je nekega dne, ko je spala, z mečem kačjo glavo odsekkel in podaril Minervi, ki jo je spredej na svoj štít pripela v strah in grozo svojim sovražnikom. — „Meduzina glava“ ima po tem takim pomen strašnega, groznega, ostudnega.

Taka „Meduzina glava“ so sintaktične spake, ki jih vsak dan po naših časnikih in v družih spisih beremo. „Meduzina glava“ je tudi kačje „se“-kanje, n. pr.:

a) „Se ga je videlo“.... b) „učilo se je računstvo petletnike“; c) „ob sredah se uči ročna dela“.

Ti stavki so grši in ostudnejši, ko „Meduzina kačja glava“.

Cprav pa so tako grdi, da se mora človek proč obrniti, kedar koli jih z očmi sreča, moramo vendar sami sebe premagati in vsako kačo posebej v naglici ogledati.

Ad a.) „Se ga je videlo“ (man hat ihn gesehen). Ker se nemški „man“ s se ne prestavlja, vzemimo slovenski stavek, kakor je. Bodi si, da si mislimo „ga“ kot roditelj ali kot tožilnik, ostane stavek neumen. Denimo, da bi bil „ga“ roditelj, kakšna misel bi tičala v stavku? Je li to znabiti eliptičen stavek in gre misliti na — recimo — kos ali del? = „se ga je videlo en kos ali en del?“ Pomislite! Če vidim en kos ali en del človeka, vidim tudi celega. In potem se ne more reči: „videlo se ga je en kos“, ampak: „videl se ga je en kos“. ali: „videti ga je bil en kos“. Pa kdo bo mislil na kos in del? Dajmo stvari raji kar naravnost tvorno obliko in recimo: „Videli smo ga (so ga) videl ga je x. y.“

Ad b.) „Učilo se je računstvo petletnike“. Ta stavek bi imel pomeniti, da neko učno uro nekega dne v tednu so se poučevali petletniki, to je, učenci petega leta, v računstvu, ali, da se je petletnikom razlagalo računstvo, med tem ko se je drugim kaj drugega razlagalo. Meduzina glava v navedenem stavku je tožilnik „petletnike“.

Ad c.) „Ob sredah se uči ročna dela“ (lehrt man Handarbeiten). Pravilno bi rekli: „... se uči ročna dela“; ali: uči učiteljica ročna dela. Jez želim, da bi se vsak Slovenec vsakrat zgrozil, kedar koli vidi v naši pisavi take Meduzine kače. Sovražnikom čiste slovensčine bi bil jez rad Minerva ter kazal jim napake kot štít z Meduzino glavo.

(Dalje prihodnjic).

Razpis

službe pomožnega uradnika pri trgovsko-obrtni vpisani zadrugi v Gorici z neomejenim jamstvom. Plača po dogovoru. Prosnje so vložiti do 20. t. m. pri vodstvu zadrugi.

VNARSKO IN SADJARSKO DRUŠTVO



ZA BRDA

GORICI
Brodaja naravne in pristne briske pridelke po zmernih cenah.

Zaoga pristnih briskih vin: burgundeca rizlinga, modre frankinje in druge.
DESERTNA VINA
Sedež društva je v Gorici, ulica Barzellini št. 20.

Otvorjenje trgovine.

Podpisani naznanja slavnemu slovenskemu občinstvu v Gorici in z dežele da je otvoril pri sv. Roku na ulici proti Šempetru v lastni hiši št. 30 trgovino z jedilnim blagom po poštenu ceni. Priporočuje se p. n. občinstvu za obila naročila beleži z vsim spoštovanjem

Vincenc Podgornik
trgovec, Št. Peterske ulice št. 30



Fani Drašček

— Stolne ulice št. 2 —
prodaja

šivalne stroje

vsake in najnovejše vrste tudi na obroke in po jako nizki ceni.

Naročila sprejema poznani narodni prodajalec jestvin

Peter Drašček
! istotam !

J. Pipan & C. v Trstu

Via Valdirivo št. 18

ima veliko zalogo in prodaja le na debelo kavo, riž, južno sadje, olje vseh vrst za jedilo, za stroje, ribjo mast za strojarje itd.

Priporočea se trgovcem v Gorici in na deželi za obilne naročbe.

Prva slovenska trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

prej G. Darbo

GORICA — pred nadškofijo št. 9. — GORICA

Priporočata po najnižih cenah svojo bogato zalogo najboljšega štajerskega železa in pioščevine raznega obrtniškega, poljedelskega, vinogradskega in pahišnega orodja. Prevzemata naročila za vse stavbe in podjetja. Glavna zaloga za Gorico in okolico izdelkov c. kr. priv. tovarne; pripoznano najboljih kotlov od g. Nussbaum-a v Ajdovščini po tovarniških cenah.

Edina zaloga najboljšega koroškega acalon in terescian jekla. — Zaloga Portland in roman cementa. — Česar ni v zalogi priskrbi se nemudoma.

Kupujeta staro železo in kovine po najvišji ceni!
Vsako naročilo izvrši se nemudoma in vestno!

C. kr. priv. krojni aparati

M. POVERAJ

krojaski mojster in trgovec v Gorici na Travniku h. št. 22, niže loterije.

Bogata zaloga vsakovrstnega blaga, gotovih oblek, perila, in vse priprave za obleke za vsaki stan. Za preč. duhovščino cingulum, zavratnike, talarje in cerkvene kape.

Blago prodajam tudi na meter tako po ceni, da vsakaterega vabim na ogled letošnjega razstavljenega blaga, in sicer le v prvem nadstropju.

Edina slov. zaloga dežnikov in solčnikov ter dežnih nepremočljivih plaščev. — Sprejemam tudi naročila za izdelovanje raznih oblek (jake, pellerine, have-loke) tudi za dame po najnovejši modi.

Vse po nizki ceni.

Naznanjam preč. duhovščini in vele-slavnemu občinstvu v Gorici in z dežele, da sem otvoril lepo urejeno

brivnico

na Travniku št. 21. zraven Paternolijeve knjigarne in loterije.

Obljubujem točno in hitro postrežbo, ker sem preskrbljen s 3 delavci. — Prodajam tudi protuma. — Toplo se priporočam udani

Anton Fucelj
brivski mojster